EDUKACJA POLONISTYCZNA

Umiejętności w zakresie korzystania z informacji

Uczeń kończący klasę III:

1) uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
2) rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji, odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci i wyciąga z nich wnioski,
3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci,
4) zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki, potrafi z nich korzystać.

Umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu

Uczeń kończący klasę III:

1) przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,
2) w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,
3) czyta teksty i recytuje wiersze z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,
4) ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat.

Umiejętności w zakresie tworzenia wypowiedzi

Uczeń kończący klasę III:

1) tworzy w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie, krótki opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
2) dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,
3) uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski, poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
4) dba o kulturę wypowiadania się, poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym, stosuje formuły grzecznościowe,
5) rozumie pojęcia: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie, dostrzega różnicę między literą i głoską, dzieli wyrazy na sylaby, oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,
6) pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,
7) przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu.

Umiejętności w zakresie wypowiadania się w małych formach teatralnych

Uczeń kończący klasę III:

1) uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
2) rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scence.

EDUKACJA MUZYCZNA

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki

Uczeń kończący klasę III:

1) zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:
   a) śpiewa proste melodie, piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki,
   b) śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym),

śpiewa z pamięci hymn narodowy,
c) odtwarza proste rytmy głosem,
d) odtwarza i gra na instrumentach perkusyjnych proste rytmy i wzory rytmiczne,
e) odtwarza i gra na instrumentach melodycznych proste melodie i akompaniamenty,
f) realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne, reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje), realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała),
g) wyraża ruchem nastrój i charakter muzyki, tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego,

2) rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),
3) świadomie i aktywnie słucha muzyki (wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie) oraz określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę, orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja), rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części).

Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki

Uczeń kończący klasę III:

1) wie, że muzykę można zapisać i odczytać,
2) tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
3) improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
4) wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Umiejętności w zakresie percepcji sztuki

Uczeń kończący klasę III:

1) określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,
2) korzysta z przekazów medialnych, stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora).

Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę

Uczeń kończący klasę III:

1) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką, korzysta z narzędzi multimedialnych,
2) podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),
3) realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych).

Umiejętności w zakresie recepcji sztuki

Uczeń kończący klasę III:

1) rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografika, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,

2) rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń kończący klasę III:

1) odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, nie krzywdzi innych, pomaga słabszym i potrzebującym,
2) zna podstawowe relacje między najbliższymi, podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia, identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami, ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę, rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania,
3) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych, przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych, wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe), rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania, jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku,
4) jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp., wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa,
5) zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je, uczestniczy w szkolnych wydarzeniach,
6) zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje, potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto),
7) wie, w jakim regionie mieszka,
8) uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność,
9) wie, jakiej jest narodowości, wie, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie,
10) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne,
11) orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata,
12) rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej,
13) wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka,
14) wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi, wie, czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz,
15) wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego,
16) zna zagrożenia ze strony ludzi,
17) potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie,
18) zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń kończący klasę III:

1) obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
2) opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych,
3) wie, jakie warunki są konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.,
4) wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku, i podaje proste przykłady,
5) nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego,
6) nazywa oraz wyróżnia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski,
7) rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne,
8) wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku,

9) wie, jak zachować się odpowiednio do warunków atmosferycznych,
10) podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku,
11) wie, że należy segregować śmieci, rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych,
12) wie, że należy oszczędzać wodę, wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo),
13) chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę, pomaga zwierzętom,
14) zna:
    a) wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin,
    b) wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
    c) znaczenie powietrza i wody dla życia człowieka, roślin i zwierząt,
    d) znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny),
15) nazywa podstawowe części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek),
16) zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się, rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń lekarza i lekarza dentysty,
17) dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości),
18) orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżyca, lawina, powódź itp.,
19) wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna

Uczeń kończący klasę III:

1) klasyfikuje obiekty i tworzy proste serie, dostrzega i kontynuuje regularności,
2) liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000,
3) zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000, rozumie dziesiątkowy system pozycyjny,
4) ustala równoliczność porównywanych zestawów elementów mimo obserwowanych zmian w ich układzie, porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =),
5) dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych), sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania,
6) mnoży i dzieli liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych), podaje z pamięci iloczyny, sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia,
7) rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka,
8) rozwiązuje proste zadania tekstowe (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego),
9) wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności, zna będące w obiegu monety i banknoty, zna wartość nabywczą pieniędzy, rozumie, czym jest dług,
10) mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości, posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr, wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez wyrażeń dwumianowanych i zamiany jednostek w obliczeniach formalnych), używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry),
11) waży przedmioty, różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze, używa określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram,
12) wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez wyrażeń dwumianowanych i zamiany jednostek w obliczeniach formalnych), odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra,
13) odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera),
14) odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII,
15) podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy, porządkuje chronologicznie daty, wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych, odczytuje wskazania zegarów w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami, posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, wykonuje proste obliczenia zegarowe,

16) rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty (w tym kwadraty) i trójkąty (również położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie), rysuje odcinki o podanej długości, oblicza obwody trójkątów i prostokątów (bez wyrażeń dwumianowanych i zamiany jednostek w obliczeniach formalnych),
17) wyprowadza kierunki od siebie i innych osób, określa położenie obiektów względem obranego obiektu, używając określeń: góra, dół, przód, tył, w prawo, w lewo oraz ich kombinacji,
18) dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla), rysuje drugą połowę symetrycznej figury,
19) zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej,
20) rysuje figury w powiększeniu i w pomniejszeniu.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

Uczeń kończący klasę III:

1) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie,
2) posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach,
3) wyszukuje informacje i korzysta z nich:
   a) przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),
   b) dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,
   c) odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
4) tworzy teksty i rysunki:
   a) wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,
   b) wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur,
5) zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediów:
   a) wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadweręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne, wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia,
   b) ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
   c) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów.

ZAJĘCIA TECHNICZNE

Uczeń kończący klasę III:

1) zna środowisko techniczne na tyle, że:
   a) orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?”): meble, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,
   b) rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy),
   c) orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),
   d) określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie),
2) realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:
   a) przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,
   b) rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
   c) posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia papieru, tektury itp., montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych,

d) korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków, w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów,

3) dba o bezpieczeństwo własne i innych:
   a) utrzymuje ład i porządek wokół siebie, w miejscu pracy, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku,
   b) właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
   c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji, wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej

Uczeń kończący klasę III:

1) realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut,
2) umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa,
3) potrafi pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne.

Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego

Uczeń kończący klasę III:

1) przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,
2) skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami,
3) wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie.

Umiejętności w zakresie sportu i wypoczynku

Uczeń kończący klasę III:

1) posługuje się piłką: rzuca, chwyta, kozłuje, odbija i prowadzi ją,
2) jeździ np. na rowerze, wrotkach, przestrzega zasad poruszania się po drogach,
3) bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,
4) wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości.

W zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej

Uczeń kończący klasę III:

1) dba o higienę osobistą i czystość odzieży,
2) wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,
3) wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,
4) dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,
5) przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych, posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,
6) potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych, wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.